

GRENAZINE

GRECARDI DIGITĀLAIS ŽURNĀLS

DALĪTIES

SARUNAS

Uldis Mauriņš: «Viss ir iespējams, ja zini savu lielo mērķi»

Sarunājās Ieva Ikstruma

Foto no privātā arhīva

JŪLIJS, 2023

Itin visu savā dzīvē profesors Uldis Mauriņš ir izcīnījis paša spēkiem. Par spīti piedzīvotajām grūtībām, šodien viņš ir vadošais flebologs Latvijā, Baltijas flebologu biedrības prezidents. Šajās dienās, kad tiks publicēta intervija, Mežaparkā savas durvis vērs arī jaunā, vērienīgā Ulda Mauriņa klīnika ar sešām operāciju zālēm, diennakts stacionāru un telpām, kur rīkot kā starptautiskas konferences, tā lekcijas topošajiem ārstiem.

Mēs tiekamies jūsu jaunās klīnikas telpās un šeit ienākot, man radās izjūta, ka esat radījis veselu impēriju – jaunās ārstniecības iestādes vēriens konkurē ar valsts slimnīcām. Starpība tikai tā, ka šeit telpas radītas skaista dizaina un nomierinošas ainavas ietvarā.

Es nezinu, vai to var saukt par impēriju, bet es vēlējos pacientiem un darbiniekiem nodrošināt labākus apstākļus. Jaunajā klīnikā telpas ir plašas un ārstniecībai piemērotākas. Līdz ar to visas līdzšinējās *Dr. Mauriņa Vēnu Klīnikas* filiāles likvidēsim. Taču tāpat kā iepriekš mēs nodrošināsim speciālistu izbraukumus un konsultācijas dažādās Latvijas vietās. Savukārt ārstēšana notiks šeit – klīnikā, kur ir ne tikai konsultāciju kabineti, bet arī sešas operāciju zāles un diennakts stacionārs ar divdesmit gultasvietām, kas nozīmē, ka pacientiem pēc komplikētākām operācijām būs iespēja kādas dienas uzturēties šeit.

Ideja par savu klīniku man radās jau pirms daudziem gadiem. Tobrīd biju viens no pirmajiem ārstiem pasaulē, kas vēnu ārstēšanā sāka izmantot jaunu lāzermetodi ar noteikta viļņa garumu – 1470 nm. To uzzinot pie mums atbrauca ārstu delegācija no Amerikas. Viņi neticēja savām acīm: mazajā Latvijā, pēc būtības nekurienē, kāds ārsts strādā tik inovatīvi. Mans brālis Ģirts Mauriņš, kurš klīnikā atbild par biznesu un mārketingu, vienam no amerikāņu ekspertiem jautāja, ko vēl mēs varētu uzlabot savā darbā? Tobrīd strādājām *Veselības Centra 4* telpās – padomju laikā šeit bija poliklīnika. Eksperts atbildēja, ka mums ir izcila ārstniecība un, ka viņš nezina, vai mūsu pacienti vispār apzinās, cik labu vēnu ārstēšanas pakalpojumu mēs piedāvājam, bet ir skaidrs, ka mēs strādājam ārstēšanas kvalitātei neatbilstošās telpās. Ja cilvēks zemas kvalitātes vietā saņem augstas kvalitātes produktu, viņš nevar to līdz galam novērtēt. Agrākos gados arī mans skolotājs vēnu

bezrētu ārstēšanā – profesors Zoltans Varadi (*Zoltan Varady*) man sacīja: «Ārstēšana nesākas brīdī, kad pacients ienāk ārsta kabinetā vai tiek ievests operāciju zālē, bet gan brīdī, kad cilvēks ienāk klīnikā – viņš intuitīvi nolasa vidi.» Ja telpas ir neremontētas, darbinieki nelaipni, viņš pieņem, ka te nekas labs nav gaidāms, ka viņa veselības problēmas atrisinātas netiks. Tā kopš 2009. gada mēs ar brāli šo jautājumu esam mērķtiecīgi attīstījuši. Esmu pateicīgs par sadarbību ar arhitektiem Gati Didrihsonu un Inetu Solzemnieci-Salienieci, kuri bija ieinteresēti šajā projektā un uztvēra mūsu vēlmes. Es gribēju radīt gaišu un plašu ēku, kas sevī iemieso cerību. Vidi, kas cilvēku nomierina un kurā viņš jūtas droši.

*Ļo cilvēku var izārstēt tikai tad,
ja viņš arī psiholoģiski jūtas labi.*

Dr. Mauriņa Vēnu Klīnikas komanda 2023. gadā

Jūs esat izdarījis milzīgu darbu. Kas jums ir palīdzējis realizēt savus mērķus?

Noteikti izglītība. Ļoti daudz esmu mācījies no vadošajiem speciālistiem Vācijā un pasaulē, kādā brīdī sapratu, ka esmu apsteidzis laiku. Man ir tādas zināšanas, kādas Latvijā nav nevienam citam – tām pateicoties, man radās iespēja Latvijā uz labo pusi vērst to, kā vēnu saslimšanas tika ārstētas.

Ar flebologiju sāku nodarboties 1997. gadā un pa šiem gadiem ārstēšanas metodes kļuvušas maz traumatiskas un ar labiem ilgtermiņa rezultātiem. Kvalitātes ziņā esam vieni no pirmajiem pasaulē. 90% vēnu saslimšanu Latvijā tiek ārstētas ambulatori, tikai 10% gadījumu – stacionārā. Valsts slimnīcās ar to tikpat kā nenodarbojas, tāpēc arī studentiem augstskolās pasniedzēji par vēnu ārstēšanu var pastāstīt tikai teorētiski. Latvijā ir aptuveni 20 ārsti, kas nodarbojas ar vēnu ārstēšanu, desmit no tiem strādā manā klīnikā. Tāpēc vēl viens nākotnes mērķis – klīnikā esam iecerējuši apmācīt topošos speciālistus.

Kāds bija jūsu paša ceļš medicīnā?

Tas nebija viegls. Pagājušā gadsimta 90.gadu sākums, kad uzsāku studijas, bija sarežģīts laiks, ģimenē mēs dzīvojām trūcīgi. Vecāki finansiāli atbalstīt nevarēja, tāpēc mums ar brāli itin viss dzīvē bija jāsasniedz pašu spēkiem.

Es agri apprecējos – 20 gados. Tad arī ģimenē piedzima

vecākā meita, dažus gadus vēlāk – jaunākā. Līdztekus studijām man bija jārod risinājums, kādā veidā atbalstīt bērnus un sievu. Tobrīd veselības aprūpe bija vēl nesakārtotāka un sliktāk apmaksāta nekā šobrīd. Ilgu laiku *Stradiņos* strādāju kā brīvprātīgais, nesaņemot atalgojumu. Bet es biju ļoti motivēts kļūt par labu ārstu. Kad radās iespēja stažēties Vācijā, es to izmantoju un divu mēnešu laikā apguvu valodu. Tā man radās saikne ar Vācijas veselības sistēmu.

2009. gadā saņemot Bonnas universitātē Doktora grādu medicīnā

Kā ir iespējams apgūt valodu divos mēnešos?!

Pie manis šobrīd strādā darbiniece no Ukrainas, kura pusgada laikā ir apguvusi latviešu valodu. Ja cilvēkam ir vēlšanās un viņš tajā iegulda savu enerģiju, viss ir iespējams. Nelielas vācu valodas priekšzināšanas man bija, taču jāatzīst, ka savulaik biju slinks skolnieks. Skolā manas sekmes vācu valodā bija starp 2 un 3 pēc 5 ballu

sistēmas. Taču, kad nonācu Vācijā, mācījos intensīvi. Divu mēnešu laikā apguvu pamatus un tad valodu zināšanas arvien pilnveidoju. Kad biju 3.gada rezidents ķirurgijā, sāku pievērsties flebologijai un tad mērķtiecīgi braucu uz dažādām klīnikām Vācijā ar domu šeit veidot kontaktus un mācīties. Šobrīd es personīgi pazīstu visus pasaules nozīmīgākos spēlētājus flebologijā. Līdz ar to man ir viegli iegūt informāciju par jaunākajām tehnoloģijām šajā nozarē. Jo problēma ir tā, ka dažādās medicīnas nozarēs nepārtraukti ienāk jaunas tehnoloģijas un tev ir jāspēj atšķirt, kuras izdzīvos un kuras ne. Nav jēga šķiest naudu par tām, kuras pēc laika izrādīsies neefektīvas. Kontakti un paša zināšanas ir palīdzējušas nekļūdīties.

Bet no kā jūs dzīvojāt, kamēr studējāt?

Kad stažējos Āhenes slimnīcā Vācijā, pie manis atbrauca brālis, kurš bija sācis pelnīt naudu, no Vācijas uz Latviju dzenot mašīnas. Par 80 vācu markām arī es nopirku pirmo auto un lai gan īsti labi to nevadīju, kaut kā līdz Latvijai tiku un to pārdevu par 1500 ASV dolāriem. Šādā veidā es finansēju savu izglītību un varēju uzturēt ģimeni. Bet, protams, mēs ar sievu dzīvojām ļoti pieticīgi. Mums bija divpadsmit kvadrātmetru liela istabiņa ar tualeti kāpņu telpā un malkas apkuri. Bijām jauna ģimene ar diviem bērniem, un vienu brīdi pie mums dzīvoja arī mans brālis. Vecākā meita gulēja redelju gultiņā, jaunākā – ratu kulbā, kas bija nolikta uz galda, brālis – uz grīdas. Itin nekas man nav nācis viegli, bet es biju motivēts sasniegt savu lielo mērķi.

Man bija iespēja palikt strādāt Vācijā. Tas būtu bijis viegls ceļš, bet mani nevilināja – vismaz vienā sfērā vācu sakārtoto veselības aprūpes sistēmu es vēlējos ieviest arī Latvijā. Tāpat es būtu varējis kļūt par tirgotāju vai menedžeri – daudzi mani kursa biedri sāka izplatīt zāles vai medicīnas iekārtas, bet arī to es nevēlējos.

*Man ilgtermiņa plāns bija
svarīgāks par īstermiņa labumu.
Es gribēju kļūt par labu ārstu.*

Bērnībā biju dzirdējis par vēnu dakteri Kauliņu un jau tobrīd man šķita: forši, ja kādā nozarē esi labākais un tevi vēl pēc gadiem atceras kā cilvēku, kas daudz laba izdarījis. Bet, protams, ka to panākt nav viegli. Savulaik piecas dienas nedēļā biju rezidents *Stradiņos*, bet sestdienās un svētdienās operēju *Veselības centrā 4*. Tie bija daudzi gadi, kad es strādāju septiņas dienas nedēļā.

Apmācot ārstus

Jūs piedzīvojāt izdegšanu?

Nē! Es joprojām ļoti daudz strādāju. Kad jūtu, ka nepieciešama atpūta, ar sievu izbraucam ārpus Latvijas – garākos vai īsākos ceļojumos varam pilnībā atslēgties no darba.

Tomēr sākotnējā motivācija – turpināt attīstīt vienu medicīnas nozari, ir saglabājusies joprojām. Es turpinu piedalīties dažādos starptautiskos kongresos, uzstājos, diskutēju, vadu sēdes. Man paveicās arī ar skolotāju Eberhardu Rābi – kad aizstāvēju doktora grādu flebologijā Bonnas universitātē, viņš bija manas disertācijas darba vadītājs. No viņa esmu aizguvis daudzas dzīves atziņas. Eberhards Rābe joprojām mērķtiecīgi turpina mācīties un ieguldīt savā attīstībā.

Viņš saka: tu nevari uz pāris

*gadiem izkāpt no šī vilciena, jo
tas strauji brauc uz priekšu. Ja
izkāpsi, atpakaļ vairs netiksi, jo
zinātnes un medicīnas attīstība
neapstājas nekad.*

Nereti var redzēt, ka panākumi padara cilvēkus
augstprātīgus, bet tiklīdz tu iedomājies, ka esi galaktikas
centrs, tava attīstība apstājas. Ir ļoti būtiski arī cilvēcīgā
līmenī būt pazemīgam, respektēt un uz klausīt citus.

**Kas jūs ir pasargājis no augstprātības? Jums ir pietiekoši
daudz iemeslu justies par citiem pārākam.**

Arī piezemētību esmu mācījies no Eberharda Rābes. Spilgti
atceros kādu epizodi. Mēs apmeklējām lielu kongresu
Frankfurtē un Rābe tobrīd bija ne tikai Vācijas, bet arī
Pasaules flebologu biedrības prezidents. Kongresa pirmās
dienas beigās bija vakariņas un pie mūsu galdiņa piesēdās
asinsvadu ķirurgi no Bulgārijas, kuri neatpazina Eberhardu.
Viens stāstīja, ka ir veicis daudzas sarežģītas asinsvadu
operācijas un mazliet augstprātīgi jautāja Eberhardam, ar
ko viņš nodarbojas. Eberhards atbildēja, ka viņš pēc
profesijas ir dermatologs. Minētais ķirurgs kļuva vēl
augstprātīgāks. Pēc vakariņām Eberhardam jautāju, kāpēc
viņš nepastāstīja par saviem sasniegumiem, uz ko viņš

atbildēja: bet tie taču ir tikai laicīgi panākumi, bet primāri viņš ir ārsts dermatologs.

Svarīgi ir nevis kaut ko uzsvērt citiem, bet sev pajautāt: ko tu esi izdarījis sabiedrības labā, ko pēc sevis atstāsi? Mēs nedzīvojam izolēti viens no otra. Man jau agrīni bija vēlme, lai pēc manis paliktu kas labs padarīts.

*Šodien varu teikt paldies savām
bijušajām darba vietām –
Stradiņiem un Veselības centram
4, ka mani kā jaunu censoni
mēģināja ierobežot un ielikt
tādos rāmjos, kas mani
neapmierināja.*

Tas mani stimulēja darīt vairāk un pašam veidot tādu
ārstniecības iestādi, kādu es redzu kā pacientiem un
personālam labāko.

Bērnībā ar vecākiem un brāli

Kad bijāt pavisam mazs bērns, pastāvēja iespēja, ka jūs neizdzīvosiet. Vai šis fakts vēlākos gados kalpoja par pamatu jūsu interesei par medicīnu?

Man bija gads un divi mēneši, kad saslimu ar akūtu apendicītu – tā ir ļoti netipiska diagnoze tik mazam bērnam. Ģimenes ārste to ārstēja kā plaušu karsoni, bet vecāki ilgi mani neveda uz slimnīcu, baidoties, ka dabūšu klāt vēl kādu infekciju. Slimnīcā nonācu piektdienas pēcpusdienā, kad mans stāvoklis jau bija kritisks. Tas ir pats sliktākais laiks: ārsti ir devušies mājās, bet brīvdienās parasti dežurē ārsti – iesācēji. Arī manā gadījumā dežurējošais ārsts nozīmēja uzlikt vienīgi sistēmu un atstāja novērot. Man paveicās, ka tobrīd slimnīcā atradās ķirurgijas nodaļas vadītājs un ļoti pieredzējis ārsts Ēriks Jēkabsons. Mana tēva drauga mamma bija operācijas māsa un viņa speciāli lūdza ķirurgam mani apskatīt. Pateicoties viņam tiku neatliekami operēts. Ja tas nebūtu

darīts, rītu es, visticamāk, nebūtu sagaidījis, jo strutas bija izplatījušās jau pa visu vēderu.

Bērnībā es uzaugu ar stāstu par izdzīvošanas brīnumu, kas noticis, pateicoties minētajam ārstam. Viennozīmīgi, manī tas radīja izjūtu, ka ārsta profesija ir īpaša. Otrs iemesls – mana tēva māsa Velta Mauriņa bija acu ķirurgs un nodaļas vadītāja Gaiļezera slimnīcā. Es klausījos viņas stāstos par operācijām, kas veiktas pēc smagām acu traumām un tas manī radīja interesi.

Jūsu vecāki nav saistīti ar medicīnu?

Nē, mana mamma bija bērnudārza audzinātāja, tēvs – padomju militārists. Tā kā arī tēva vecāki nevarēja nodrošināt saviem bērniem izglītības iespējas, tēvs mācījās kara skolā Sanktpēterburgā, ko apmaksāja valsts. Tēvs nāca no četrus bērnu ģimenes. Par spīti sarežģītiem materiāliem apstākļiem, augstāko izglītību ieguva visi.

Jums ar sievu ir trīs bērni. Esmu novērojusi, ka vecāki, kas paši piedzīvojuši smagus materiālos apstākļus, savus bērnus no grūtībām cenšas pasargāt. Kā ir jums?

Man ir pilnīgi cits uzstādījums un tas attiecas ne tikai uz bērniem, bet arī sievu.

Katram mūsu ģimenē ir jābūt

*pašpietiekamam, spējīgam sevi
aprūpēt, apgādāt un nodrošināt.
Ļo jebkurā brīdī ar mums kaut
kas var notikt – mēs varam arī
saslimt un nomirt...*

Esmu redzējis situācijas, kad viens no partneriem aiziet no šīs pasaules, bet otrs, kurš ticis lutināts un lolots, izrādās dzīvei nepiemērots – viņš nespēj noturēt līdzšinējās dzīves līmeni. Tāpēc uzskatu, ka ģimenē visiem ir jābūt atbilstoši izglītībai un iemaņām, lai par sevi parūpētos. Abas mūsu meitas ir savā dzīvē (viņām ir 33 un 29 gadi), abas ir pašpietiekamas un patstāvīgas sievietes. Mums ir jau trīs mazbērni. Dēlam ir 15, viņš dzīvo ar mums, bet arī viņam būs jāatrod tas, ko viņš dzīvē vēlēties darīt.

Ar ģimeni

Jūs minējāt, ka sievu satikāt agrā jaunībā. Kas jums ir palīdzējis pārvarēt grūtības un katram neaiziet uz savu pusi?

Mēs šogad svinēsim 33 gadu kāzu jubileju un domāju, ka mūsu veiksmes stāsta pamatā ir tas, ka mēs abi esam sevi realizējuši. Parasti problēmas rodas tad, ja viens strauji attīstās, bet otrs atpaliek. Mēs ar kundzi Inetu viens otru esam motivējuši un atbalstījuši sasniegt savas ieceres.

Es nekad nevarētu tik intensīvi strādāt, ja man blakus nebūtu saprotošs cilvēks. Partneri viens otru var celt un var arī gremdēt. Mēs esam kopā jau divas trešdaļas dzīves, ļoti saauguši.

Atceros, ka 2017. gadā ar vācu ārstiem Latvijā rīkojām kongresu. Dienas beigās bija kopīgas vakariņas. Visi brīnījās, ka Ineta arī strādā. Jo vācu ārstiem sievietes rūpējas par bērniem, māju, dārzu, bet algotu darbu nestrādā. Mums ir citādi. Mana sieva ir dermatoloģe.

Atpūtā ar sievu Alpos

Jūs abi esat nogājuši garu ceļu un arī materiālajā ziņā no miniatūras istabiņas, kurā mitinājāties kādreiz, nonākuši skaistā, pašu veidotā mājā. Kā jums šķiet, kam ir vērts tērēt naudu?

Izglītībai! Nekad neesmu nožēlojis izglītībā ieguldītos līdzekļus. Arī ceļošanai. Un noteikti sakārtotai videi, kas palīdz justies labi. Izstāstīšu, kā mēs nonācām pie savas mājas. Agrāk dzīvojām Bierīnos un katru rītu, braucot uz

darbu Klīnikā, kas atradās Kokneses prospektā, deviņus gadus bijām spiesti sēdēt sastrēgumos. Vakaros atgriežoties mājās, notika tas pats. Sapratām, ka tas ir neļdzīgi iztērēts laiks. Turpmākos divus gadus Mežaparkā meklējām māju. Biju domājis, ka to ātri atradīsim, bet redzējām vienīgi neveiksmīgi renovētas ēkas. Tāpēc izšķirāties par labu vecai, nerenovētai ēkai. Pieaicinājām arhitekti Zaigu Gaili un nonācām pie rezultāta, par kuru varam teikt – ēka ir tieši tāda, kādā vēlamies dzīvot. Tā ir celta 1939.gadā un piederēja ārstu Lūkinu ģimenei. Izrādījās, ka Feliksa Lūkina, no kura šo īpašumu nopirku, mamma ir bijusi manas tantes, acu ķirurges Veltas Mauriņas skolniece. Tik skaistas sakritības!

Ar mūsu māju ir līdzīgi kā ar klīniku: mēs izveidojām savu vīziju par iespējami labāko rezultātu. Esmu pārliecināts: ja katrs no mums sakārtos mazu Latvijas fragmentu, mēs dzīvosim pārtikušā un skaistā valstī.

Vērts izlasīt arī: